

Brüsszel, 2019. július 3.
(OR. en)

8656/19

**Intézményközi referenciaszám:
2018/0208(COD)**

**CODEC 970
JAI 416
INF 120
CADREFIN 216
FREMP 59
COPEN 174
DROIPEN 63
JUSTCIV 107
PE 209**

TÁJÉKOZTATÓ

Küldi: a Tanács Főtitkársága
Címzett: az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács

Tárgy: Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a
Jogérvényesülés program létrehozásáról
– Az Európai Parlament első olvasatának eredménye
(Strasbourg, 2019. április 15–18.)

I. BEVEZETÉS

Pavel SVOBODA (EPP, CZ) a Jogi Bizottság nevében, Claude MORAES (S&D, UK) pedig az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság nevében egy módosítást (78. módosítás) terjesztett elő a Joseph WEIDENHOLZER (S&D, AT) és Heidi HAUTALA (Verts/ALE, FI) által készített, a fent említett javaslatról szóló jelentésre vonatkozóan.

II. SZAVAZÁS

A 2019. április 17-i szavazás alkalmával a plenáris ülés (490 támogató és 120 ellenszavazattal, 42 tartózkodás mellett) elfogadta a javaslatra vonatkozó 78. módosítást.

Az így módosított bizottsági javaslat képezi a Parlament első olvasatban elfogadott álláspontját, amely az e tájékoztató mellékletében található jogalkotási állásfoglalásában szerepel¹.

A mellékletben foglalt szöveg azon részei, amelyek nincsenek szürke színnel kiemelve, lényegileg, kisebb következtelenségektől eltekintve, megfelelnek a 2019. március 5-én – a 8. parlamenti ciklus (2014–2019) alatt megtartott utolsó háromoldalú egyeztetés során – kialakított közös értelmezésnek. Amint a szöveg egészére vonatkozóan megállapodás születik, az említett következtelenségeket ki kell javítani azt megelőzően, hogy a Tanács elfogadná az álláspontját.

A mellékletben foglalt szöveg szürke színnel kiemelt részeiről még nem jött létre megállapodás az intézményközi tárgyalások keretében.

¹ A jogalkotási állásfoglalásban szereplő parlamenti álláspont ezen változatában jelölve vannak a bizottsági javaslat módosításaiból eredő változtatások. A bizottsági javaslatba beillesztett szövegrészek *félkövér, dőlt betűvel szedve* jelennek meg. A törölt szövegrészeket „■” szimbólum jelöli.

Jogérvényesülés program *I**

Az Európai Parlament 2019. április 17-i jogalkotási állásfoglalása a Jogérvényesülés program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2018)0384 – C8-0235/2018 – 2018/0208(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2018)0384),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére, 81. cikkének (1) és (2) bekezdésére és 82. cikkének (1) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság benyújtotta javaslatát a Parlamenthez (C8-0235/2018),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. október 18-i véleményére¹,
 - a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,
 - tekintettel elnöke által a bizottsági elnökökhöz intézett, 2019. január 25-i levélre, amely felvázolja a Parlament megközelítését a többéves pénzügyi keretbe tartozó, 2020 utáni ágazati programokra vonatkozóan,
 - tekintettel a Tanács által az Európai Parlament elnökéhez intézett, 2019. április 1-i levélre, amelyben megerősíti a társjogalkotók által a tárgyalások során kialakított közös értelmezést,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság és az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság által az eljárási szabályzat 55. cikke alapján folytatott közös tanácskozásra,
 - tekintettel a Jogi Bizottság és az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére, valamint a Költségvetési Bizottság, a Költségvetési Ellenőrző Bizottság és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményeire (A8-0068/2019),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot²;
 2. emlékeztet „A következő pénzügyi keret: a 2020 utáni időszakra szóló többéves pénzügyi keretre vonatkozó parlamenti álláspont előkészítése” című, 2018. március 14-i

¹ HL C 62., 2019.2.15., 178. o.

² Ez az álláspont lép a 2019. február 13-án elfogadott módosítások helyébe (Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0097).

állásfoglalására¹; ismét támogatását fejezi ki a kultúra, oktatás, média, ifjúság, sport, demokrácia, polgárság és civil társadalom terén folytatott azon programok iránt, amelyek egyértelműen bizonyították európai hozzáadott értéküket, és kitartó népszerűségnek örvendenek a kedvezményezettek körében; megismétli, hogy csak úgy lehet megvalósítani egy erősebb és nagyratörőbb Uniót, ha megerősített pénzügyi eszközök állnak a rendelkezésére; felhív ezért a meglévő szakpolitikák támogatásának folytatására, az Unió kiemelt programjai számára rendelkezésre álló források növelésére, valamint az újabb kötelezettségek további pénzügyi eszközökkel való párosítására;

3. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

¹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0075.

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2019. április 17-én került elfogadásra a Jogérvényesülés program létrehozásáról szóló (EU) 2019/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 81. cikke (1) és (2) bekezdésére, összefüggésben a 82. cikke (1) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében²,

mivel:

- (1) Az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke szerint „az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.” A 3. cikk továbbá kifejti, hogy az „Unió célja a béke, az általa vallott értékek és népei jólétének előmozdítása”, és hogy – egyebek mellett – az Unió „tiszteletben tartja saját kulturális és nyelvi sokféleségét, továbbá biztosítja Európa kulturális örökségének megőrzését és további gyarapítását”. Ezeket az értékeket az Európai Unió Alapjogi Chartájában (a továbbiakban: a Charta) rögzített jogok, szabadságok és alapelvek még határozottabban megerősítették és rögzítették.
- (2) Ezeket a jogokat és értékeket továbbra is **aktívan ápolni és védeni kell, valamint** elő kell mozdítani és érvényesíteni kell, **továbbá meg kell osztani** a polgárok és népek között, és az európai **projektben** központi szerepet kell számukra biztosítani, **mivel bármely tagállamban e jogok és értékek védelmének sérülése káros hatással lehet az Unió egészére**. Ezért az

¹ HL L 62., 2019.2.15., 178. o.

² Az Európai Parlament 2019. április 17-i álláspontja. A szürkével kiemelt szövegre vonatkozóan nem született megállapodás az intézményközi tárgyalások keretében.

európai uniós költségvetésben létre kell hozni egy új Jogérvényesülés, Jogok és Értékek Alapot, amely a **Polgárok, egyenlőség**, jogok és értékek programból, valamint a Jogérvényesülés programból áll. Amikor az európai társadalmak a szélsőségesség, a radikalizálódás és a megosztottság terheivel, **valamint a független civil társadalom mozgásterének csökkenésével** szembesülnek, minden korábbinál lényegesebb, hogy előmozdítsuk, megerősítsük és megvédjük a jogérvényesülést, a jogokat és az európai értékeket: az emberi jogokat, az emberi méltóság tiszteletben tartását, a szabadságot, a demokráciát, az egyenlőséget, a jogállamiság elvét. Ez mélyreható és közvetlen következményekkel jár az Unió politikai, társadalmi, kulturális, jogi és gazdasági életére nézve. **A Jogérvényesülés program** az új alap részeként **továbbra is támogatni fogja a jogállamiságon, a bírói kar függetlenségén és pártatlanságán, a kölcsönös elismerésen és a kölcsönös bizalmon, az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférése és a határokon átnyúló együttműködésen alapuló uniós igazságszolgáltatási térség továbbfejlesztését.** A **Polgárok, egyenlőség**, jogok és értékek program egyesíti majd az 1381/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹ a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozóan létrehozott Jogok, egyenlőség és polgárság programot, valamint a 390/2014/EU **tanácsi** rendelettel² létrehozott Európa a polgárokért programot (a továbbiakban: az **elődprogramok**).

- (3) A Jogérvényesülés, Jogok és Értékek Alap, valamint két mögöttes programja ■ a közös értékeink, **az egyenlőség**, jogaink és gazdag sokszínűségünk fenntartásához és élénkítéséhez hozzájáruló személyekre és szervezetekre összpontosít. A végső cél egy jogokra épülő, egyenlő, **nyitott, pluralista**, inkluzív és demokratikus társadalom gazdagítása és fenntartása. Ez magában **foglalja a kulcsfontosságú szereplőként jelen lévő élénk és erős** civil társadalmat, az emberek demokratikus, civil és társadalmi részvételének bátorítását, valamint a közös **értékeinken**, történelmünkön és emlékezetünkön alapuló európai társadalom gazdag sokszínűségének **ápolását**. Az Európai Unióról szóló szerződés 11. cikke **előírja, hogy az uniós** intézmények **nyitott, átlátható és rendszeres párbeszédet tartsanak fenn a civil társadalommal**, és a megfelelő eszközökkel biztosítsák, hogy a polgárok és az érdekképviseleti szervezetek az Unió bármely tevékenységéről véleményt nyilváníthassanak, és azokat nyilvánosan megvitathassák.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1381/2013/EU rendelete (2013. december 17.) a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó Jogok, egyenlőség és polgárság program létrehozásáról (HL L 354., 2013.12.28., 62. o.).

² A Tanács 390/2014/EU rendelete (2014. április 14.) a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó „Európa a polgárokért” program létrehozásáról (HL L 115., 2014.4.17., 3. o.).

- (4) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) egy, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtéséről rendelkezik, amelyben tiszteletben tartják az alapvető jogokat és a tagállamok eltérő jogrendszereit és jogi hagyományait. ***A jogállamiság, az alapvető jogok és a demokrácia Unión belüli tiszteletben tartása és előmozdítása a Szerződésekben foglalt valamennyi jog és kötelezettség fenntartásának, valamint az emberek Unióba vetett bizalmának előfeltétele. A jogállamiság tagállami szintű végrehajtásának módja kulcsszerepet játszik a tagállamok és jogrendszereik közötti kölcsönös bizalom biztosításában.*** Ezért az Unió intézkedéseket fogadhat el a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés kialakítása céljából **■**. A jog érvényesülésén alapuló európai térség továbbfejlesztése során ***valamennyi szinten*** biztosítani kell ***és elő kell mozdítani*** az alapvető jogok, valamint közös alapelvek és értékek tiszteletben tartását, ideértve például a megkülönböztetés tilalmát ***és az egyenlő bánásmódot a Charta 21. cikkében felsorolt indokok alapján, a szolidaritást,*** az igazságszolgáltatáshoz mindenki számára biztosított tényleges hozzáférést, a jogállamiságot, ***a demokráciát*** és a jól működő, független igazságszolgáltatási rendszert.
- (5) A finanszírozás továbbra is a Szerződések által meghatározott ambiciózus célok sikeres megvalósításának egyik legfontosabb eszköze. E célkitűzéseket többek között egy rugalmas és hatékony Jogérvényesülés program létrehozása révén kell megvalósítani, amelynek elő kell segítenie e célok tervezését és végrehajtását. ***A programot felhasználóbarát módon kell végrehajtani (például felhasználóbarát pályázati és jelentéstételi eljárással) és törekedni kell a kiegyensúlyozott földrajzi lefedettségre. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a program a kedvezményezettek összes típusa számára elérhető legyen.***
- (6) A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség ***mindenki számára történő*** fokozatos megvalósítása érdekében az Unió a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos intézkedéseket fogad el az ítéletek és bírósági határozatok kölcsönös elismerésének elvére alapozva, amely az Európai Tanács 1999. október 15–16-i tamperei ülése óta az Unión belüli igazságügyi együttműködés sarokköve. A kölcsönös elismerés a tagállamok között a kölcsönös bizalom magas szintjét igényli. Több területen a tagállamok jogszabályainak közelítésére irányuló intézkedéseket fogadtak el a kölcsönös elismerés megkönnyítése és a kölcsönös bizalom növelése céljából. A gazdasági növekedés biztosításához ***és a további integrációhoz*** is kulcsfontosságú a jog érvényesülésén alapuló, jól működő térség kialakítása, felszámolva azokat az akadályokat, amelyek megnehezítik a határon átnyúló bírósági eljárásokat, valamint a több tagállamot

érintő helyzetekben az igazságszolgáltatás igénybevételét. *Ugyanakkor a jog érvényesülésén alapuló, jól működő európai térség és a hatékony, független és minőségi nemzeti igazságszolgáltatási rendszerek, valamint a fokozott kölcsönös bizalom kiemelkedően fontosak a virágzó belső piac és az Unió közös értékeinek megőrzése szempontjából.*

- (6 a) *Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésnek magában kell foglalnia különösen a bírósághoz fordulás lehetőségét, a jogviták rendezésére szolgáló alternatív módszerek igénybevételének lehetőségét, valamint az olyan köztisztviselőkhöz fordulás lehetőségét, akiket jogszabály kötelez arra, hogy a feleknek független és pártatlan jogi tanácsadást nyújtsanak.*
- (7) A jogállamiság *maradéktalan* tiszteletben tartása *és előmozdítása* alapvető fontosságú a bel- és igazságügy terén kialakítandó magas szintű kölcsönös bizalom, különösen a kölcsönös elismerésre épülő, polgári és büntetőügyekben folytatott hatékony igazságügyi együttműködés szempontjából. A jogállamiság elve az EUSZ 2. cikkébe foglalt közös értékek egyike. Az EUSZ 19. cikke (1) bekezdésében és az Alapjogi Charta 47. cikkében szereplő hatékony bírói jogvédelem pedig a jogállamiság elvének konkrét kifejezése. A jogállamiság előmozdítása a nemzeti igazságszolgáltatási rendszerek függetlenségének, *átláthatóságának, elszámoltathatóságának*, minőségének és hatékonyságának javítására irányuló erőfeszítések támogatásával fokozza a kölcsönös bizalmat, amely elengedhetetlenül fontos a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködéshez. *A bírói függetlenség és pártatlanság a tisztességes tárgyaláshoz való jog lényegi eleme és kulcsfontosságú az európai értékek védelme szempontjából. Továbbá az eljárásokra vonatkozó észszerű határidőkkel működő hatékony igazságszolgáltatás a jogbiztonságot szolgálja valamennyi érintett fél számára.*
- (8) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 81. cikke (2) bekezdésének h) pontja és 82. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében az Unió támogatja a bírák, ügyészek és az igazságügyi alkalmazottak képzését az ítéletek és bírósági határozatok kölcsönös elismerésének elvén alapuló polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés javításának eszközeként. Az igazságügyi szakemberek képzése fontos eszközt jelent abban, hogy közös értelmezés jöjjön létre a jogállamiság *és az alapvető jogok végrehajtásának* és érvényesítésének legmegfelelőbb módjáról. Hozzájárul továbbá a jog érvényesülésén alapuló európai térség kiépítéséhez azáltal, hogy közös igazságügyi kultúrát

teremt a tagállami igazságügyi szakemberek között. Alapvetően fontos a jog ***megkülönböztetéstől mentes***, helyes és egységes alkalmazásának szavatolása az Unióban, valamint a határon átnyúló eljárásokban az igazságügyi szakemberek közötti kölcsönös bizalom ***és egyetértés*** biztosítása. A program által támogatott képzési tevékenységeknek a képzési szükségletek egyértelmű felmérésein kell alapulniuk, magas szintű képzési módszertant kell alkalmazniuk, ki kell terjedniük a különböző tagállamok igazságügyi szakembereit összegyűjtő határon átnyúló eseményekre, aktív tanulást és hálózatépítési elemeket kell magukban foglalniuk, valamint fenntarthatóaknak kell lenniük. ***Az ilyen tevékenységeknek magukban kell foglalniuk a jogi terminológiával, a polgári és büntetőjoggal, az alapvető jogokkal, a kölcsönös elismeréssel és az eljárásjogi biztosítékokkal kapcsolatos képzést. E képzéseknek ki kell terjedniük a gyakran megkülönböztetést elszennvedő vagy kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek – például a nők, a gyermekek, a kisebbségek, az LMBTQI-személyek, a fogyatékossgal élő személyek, a nemi alapú erőszak, a családon belüli erőszak vagy az intim kapcsolaton belüli erőszak és a személyek közötti erőszak egyéb formáinak áldozatai – előtt álló kihívásokkal és akadályokkal foglalkozó, bírák, ügyvédek és ügyészek számára kínált képzésekre. E képzési tanfolyamokat az ilyen személyeket képviselő vagy segítő szervezetek és amennyiben lehetséges ilyen személyek közvetlen bevonásával kell megszervezni. Figyelembe véve, hogy a női bírák alulreprezentáltak a vezető beosztásokban, ösztönözni kell a női bírákat, ügyészeket és egyéb jogi szakembereket a képzési tevékenységekben való részvételre.***

- (8 a) ***E rendelet alkalmazásában a „bírák, ügyészek és igazságügyi alkalmazottak” kifejezést kiterjesztően kell értelmezni, hogy magában foglalja a bírákat, ügyészeket, bírósági és ügyészségi alkalmazottakat, továbbá az igazságszolgáltatás területével kapcsolatban tevékenykedő vagy az igazságszolgáltatásban másként részt vevő egyéb jogi szakembereket nemzeti meghatározásuktól, jogállásuktól és a belső szervezettől függetlenül, például ügyvédeket, közjegyzőket, bírósági végrehajtókat vagy végrehajtási tisztviselőket, fizetésképtelenségi szakértőket, jogi közvetítőket, bírósági tolmácsokat és fordítókat, bírósági szakértőket, büntetés-végrehajtási alkalmazottakat és pártfogó felügyelőket.***
- (9) Az igazságügyi képzésben különféle szereplők lehetnek érintettek, így például a tagállamok jogi, igazságügyi és közigazgatási hatóságai, a tudományos intézmények, az igazságügyi képzésért felelős nemzeti szervek, az európai szintű képzési szervezetek vagy hálózatok, illetve az uniós jogra szakosodott bírósági koordinátorok hálózatai. A bírák és ügyészek

képzése területén valamilyen általános európai érdekű cél elérésére törekvő szervezeteknek és szervezeteknek – ilyen például az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN), az Európai Jogi Akadémia (ERA), az Igazságszolgáltatási Tanácsok Európai Hálózata (ENCJ), az Európai Unió Államtanácsainak és Legfelső Közigazgatási Bíróságainak Szövetsége (ACA-Europe), az Európai Unió Legfelsőbb Bíróságai Elnökeinek Hálózata (RPCSJUE) és az Európai Közigazgatási Intézet (EIPA) – továbbra is szerepet kell játszaniuk a bírának, ügyészeknek és igazságügyi alkalmazottaknak szóló, valóban európai vonatkozású képzési programok előmozdításában, és ennél fogva a Bizottság által e rendelet alapján elfogadott munkaprogramokban meghatározott eljárásokkal és kritériumokkal összhangban megfelelő pénzügyi támogatás nyújtható számukra.

- (10) A programnak támogatnia kell az igazságügyi képzésben kulcsfontosságú szerepet betöltő EJTN éves munkaprogramját. Az EJTN különleges helyzetben van, mivel ez az egyetlen olyan uniós szintű hálózat, amely a tagállamok igazságügyi képzési szerveit fogja össze. Egyedülállóan alkalmas arra, hogy az összes tagállamra kiterjedő cseréket szervezzen az új és tapasztalt bírák és ügyészek számára, valamint koordinálja a nemzetközi igazságügyi szervek által az uniós jogra vonatkozó képzések szervezése és a bevált képzési gyakorlatok ösztönzése terén végzett munkát. Az EJTN továbbá uniós szinten, költséghatékony módon szervezett, kiváló minőségű képzéseket is biztosít. Ezen túlmenően a tagjelölt országok igazságügyi képzési szerveit is magában foglalja, megfigyelő tagokként. ***Az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat éves jelentésének tartalmaznia kell a biztosított képzésekkel kapcsolatos, személyzeti kategóriák szerint is lebontott információkat.***
- (11) A program keretében teendő intézkedéseknek támogatniuk kell a ***polgári és büntetőügyekben hozott*** bírósági határozatok és ítéleteket bővített kölcsönös elismerésének elvét, ***a tagállamok közötti kölcsönös bizalmat***, valamint azon jogszabályok közelítését, amelyek megkönnyítik az illetékes hatóságok ***közötti - többek között elektronikus úton történő*** - együttműködést. ***A programnak támogatnia kell*** továbbá a polgári és kereskedelmi ügyekben az egyéni jogok bírói védelmét. A programnak elő kell továbbá mozdítania ***a polgári jog területén a nagyobb fokú közelítést, amely elősegíti majd – a polgári jogviták valamennyi fele számára előnyös módon – a jól és hatékonyan működő bírósági és bíróságon kívüli eljárások akadályainak felszámolását.*** Végezetül a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködésre vonatkozó uniós jog hatékony végrehajtásának és gyakorlati alkalmazásának támogatása érdekében a programnak támogatnia kell a 2001/470/EK tanácsi határozattal létrehozott, polgári és kereskedelmi

ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat működését. **Büntetőügyekben a programnak hozzá kell járulnia a bírósági ítéletek és határozatok az Unió egészén belüli kölcsönös elismerését biztosító szabályok és eljárások előmozdításához és végrehajtásához. Meg kell könnyítenie az együttműködést és hozzá kell járulnia a megfelelő együttműködés és a kölcsönös bizalom előtti akadályok megszüntetéséhez. A programnak ezenkívül hozzá kell járulnia az igazságszolgáltatás igénybevételének javításához azáltal, hogy előmozdítja és támogatja a bűncselekmények áldozatainak jogait, valamint a gyanúsítottak és vádlottak eljárási jogait a büntetőeljárásokban.**

- (12) Az EUMSZ 3. cikke (3) bekezdésének, a Charta 24. cikkének, és a gyermekek jogairól szóló 1989. évi ENSZ-egyezménynek megfelelően a programnak támogatnia kell a gyermekek jogainak védelmét, továbbá a benne foglalt intézkedések végrehajtása során előtérbe kell helyeznie a gyermekek jogainak előmozdítását. **Ennek érdekében a büntető és polgári igazságszolgáltatás keretein belül kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermekek jogainak védelmét célzó intézkedésekre, beleértve a fogva tartott szülőket kísérő gyermekeknek, a bebörtönzött szülők gyermekeinek és olyan gyermekeknek a védelmét is, akik büntetőeljárás gyanúsítottjai vagy vádlottjai.**
- (13) A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó program lehetővé tette az uniós joggal – különösen a Charta hatályával és alkalmazásával – kapcsolatos képzési tevékenységeket, amelyek a bírákat és más jogi szakembereket célozták. A Charta 2016. évi alkalmazásáról szóló, 2017. október 12-i következtetéseiben a Tanács felidézte a Charta alkalmazásával kapcsolatos tudatosságnövelés jelentőségét, többek között a politikai döntéshozók, a jogi szakemberek és maguk a jogosultak körében, nemzeti és uniós szinten egyaránt. Ezért az alapvető jogok következetes módon történő általános érvényesítése érdekében a pénzügyi támogatást ki kell terjeszteni a tudatosságot növelő tevékenységekre az igazságügyi hatóságoktól és jogi szakemberektől eltérő más közigazgatási szervek vonatkozásában.
- (14) Az EUMSZ 67. cikkének megfelelően az Unió a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget alkot, amelyben tiszteletben tartják az alapvető jogokat, amihez elengedhetetlen az igazságszolgáltatáshoz való **megkülönböztetésmentes** hozzáférés jogának biztosítása **mindenki számára**. Az igazságszolgáltatáshoz való jog hatékony érvényesülésének megkönnyítése érdekében, valamint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megfelelő működéséhez elengedhetetlen kölcsönös bizalom előmozdítása céljával, alapvető fontosságú, hogy **a nemzeti, regionális és helyi szintű**

igazságügyi hatóságoktól és jogi szakemberekről eltérő egyéb hatóságok, továbbá az e célokhoz hozzájáruló társadalmi szervezetek tevékenységére is kiterjedjen a pénzügyi támogatás. **Támogatni kell különösen azokat a tevékenységeket, amelyek elősegítik az igazságszolgáltatáshoz való tényleges és egyenlő hozzáférést a gyakran hátrányos megkülönböztetésben részesülő vagy kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek számára. Támogatni kell a civil társadalmi szervezetek érdekképviseleti tevékenységeit, például a hálózatépítést, a peres eljárásokat, a kampányokat, a kommunikációt és más felügyeleti tevékenységeket. Ebben az összefüggésben az igazságüggyel kapcsolatban tevékenykedő és a civil társadalmi szervezeteknek dolgozó jogi szakembereknek szintén fontos szerepük van.**

- (15) Az EUMSZ 8. és 10. cikke alapján a programnak valamennyi tevékenységében támogatnia kell a nemek közötti egyenlőség **érvényesítését** és a megkülönböztetés tilalmával kapcsolatos célkitűzések általános érvényesítését **■**. **A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény megerősíti a fogyatékossgal élő személyek teljes körű jogi cselekvőképességhez és az igazságszolgáltatás igénybevételéhez való jogát. A program időközi és végső értékelése során értékelni kell a nemek közötti egyenlőség hatásait, és azt, hogy a program milyen mértékben járul hozzá a nemek közötti egyenlőséghez, valamint azt, hogy a programnak nincs-e nem szándékos negatív hatása a nemek közötti egyenlőségre. Ebben az összefüggésben és figyelembe véve a program konkrét célkitűzései keretében megvalósuló tevékenységek eltérő jellegét és méretét, fontos lesz, hogy az összegyűjtött egyedi adatokat - amennyiben lehetséges - nemek szerint lebontsák. Fontos továbbá a támogatást kérelmezőket tájékoztatni arról, hogyan vegyék figyelembe a nemek közötti egyenlőséget, ideértve a nemek közötti egyenlőség érvényesítésére szolgáló eszközök, például a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés és szükség esetén a nemi szempontú hatásvizsgálatok alkalmazását is. A szakértőkkel és az érdekelt felekkel folytatott konzultációk során figyelembe kell venni a nemek közötti egyensúlyt.**
- (15 a) **A programnak adott esetben valamennyi tevékenységében támogatnia kell és meg kell védenie az áldozatok jogait mind polgári, mind büntetőügyekben. Ennek érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani az áldozatok védelmét szolgáló különböző uniós eszközök jobb végrehajtására és összehangolására, továbbá az erőszakos esetekkel foglalkozó bíróságok és jogi szakemberek közötti bevált gyakorlatok cseréjére irányuló fellépésekre. A programnak támogatnia kell a kollektív jogorvoslati eszközökkel kapcsolatos ismeretek bővítését és alkalmazásuk javítását is.**

(16) Az e rendelet hatálya alá tartozó intézkedéseknek hozzá kell járulniuk a jog érvényesülésén alapuló európai térség létrehozásához, **a jogrendszer függetlenségének és hatékonyságának előmozdításához**, a határon átnyúló együttműködés és hálózatépítés fokozásához, **a tagállamok igazságszolgáltatási hatóságai közötti kölcsönös bizalom megerősítéséhez**, valamint az uniós jog helyes, koherens és következetes alkalmazásához. A finanszírozási tevékenységeknek hozzá kell járulniuk az uniós értékekről, a jogállamiságról létrejött közös megállapodáshoz, az uniós jog és szakpolitikák jobb ismeretéhez, az igazságügyi együttműködési eszközök valamennyi érdekelt általi használata terén a know-how és a bevált módszerek megosztásához, valamint a zökkenőmentes és hatékony határon átnyúló együttműködést megerősítő interoperábilis digitális megoldások elterjedéséhez **és előmozdításához**, és szilárd elemzési alapot kell biztosítaniuk az uniós jog és szakpolitikák kidolgozásához, végrehajtásához és megfelelő **megértéséhez és** átültetéséhez. Az uniós beavatkozás lehetővé teszi, hogy az említett intézkedéseket Unió-szerte következetesen, és a méretgazdaságosság kihasználásával hajtsák végre. Ezenfelül az Unió a tagállamokhoz képest kedvezőbb helyzetben van a határokon átnyúló helyzetek kezeléséhez és ahhoz, hogy európai fórumot biztosítson az egymástól való tanuláshoz **és a bevált gyakorlatok megosztásához**.

(16 a) **A programnak hozzá kell járulnia a tagállamok közötti együttműködés javításához, amennyiben az uniós jog területen kívüli alkalmazásáról van szó, és a külső következmények figyelembevételéhez az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés javítása és az igazságügyi és eljárási kihívások kezelésének megkönnyítése érdekében.**

(17) A Bizottságnak biztosítani kell az uniós szervek, hivatalok és ügynökségek – például az EUROJUST, **a FRA**, az eu-LISA és az európai ügyészség – munkájával való átfogó következetességet, kiegészítő jelleget és szinergiákat, és számba kell vennie a program által az alkalmazási körébe tartozó területeken más nemzeti és nemzetközi szereplők által végzett munkát.

(18) Biztosítani kell, hogy a **Jogérvényesülés** program keretében végrehajtott valamennyi intézkedés és tevékenység **végrehajtása során érvényesüljön a megvalósíthatóság, a láthatóság**, az európai hozzáadott érték **alapvető elve, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás**, az intézkedések és tevékenységek kiegészítsék a tagállamok tevékenységét, és összhangban álljanak az egyéb uniós tevékenységekkel. Az Unió általános költségvetéséből származó pénzeszközök hatékony **és teljesítményalapú** elosztása

érdekében következetességre, a kiegészítő jelleg elérésére és szinergiákra kell törekedni az egymáshoz szorosan kapcsolódó szakpolitikai területeket támogató finanszírozási programok között, különösen a Jogérvényesülés, Jogok és Értékek Alapon belül – és így a Jogok és értékek programmal –, valamint a program és az Egységes piac program, a Határigazgatás és biztonság között, különösen a Menekültügyi és Migrációs Alap (AMIF) és a Belső Biztonsági Alapok, a stratégiai infrastruktúra különösen a Digitális Európa program, **az Európai Szociális Alap+ program**, az Erasmus+ program, a kutatási és innovációs keretprogram, az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz, valamint a LIFE-rendelet¹ vonatkozásában. ***A Jogérvényesülés programot az uniós költségvetésnek a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén történő védelmével kapcsolatos uniós jogszabályok és szakpolitikák sérelme nélkül és azokat kiegészítve kell végrehajtani.***

(19) Ez a rendelet meghatározza a Jogérvényesülés program pénzügyi keretösszegét, amely [a hivatkozást frissíteni kell az új intézményközi megállapodás szerint: a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti 2013. december 2-i intézményközi megállapodás² 17. pontja] értelmében az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára.

(19 a) ***Tovább kell finomítani az uniós finanszírozási politikák és az uniós értékek közötti kapcsolatot biztosító mechanizmusokat, lehetővé téve a Bizottság számára, hogy javaslatot tegyen a Tanácsnak, amelynek értelmében a valamely tagállam részére megosztott irányítás keretében allokált forrásokat átcsoportosítják a programra, ha az adott tagállamot az uniós értékekkel kapcsolatos eljárások alá vetették. Egy, a demokráciára, jogállamiságra és az alapvető jogokra irányuló, átfogó uniós mechanizmusnak gondoskodnia kell valamennyi tagállam rendszeres és egyenlő felülvizsgálatáról, biztosítva a tagállamokban az uniós értékek tekintetében fennálló, általános hiányosságokkal kapcsolatos intézkedések végrehajtásához szükséges információkat. Az egységes végrehajtás biztosítása érdekében, valamint az alkalmazott intézkedések pénzügyi***

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 11-i 1293/2013/EU rendelete a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) létrehozásáról és a 614/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 185. o.).

² HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

hatásainak jelentőségére tekintettel a végrehajtási hatásköröket a Tanácsra kell ruházni, amelynek a Bizottság javaslata alapján kell eljárnia. A hatékony intézkedések biztosításához szükséges határozatok meghozatalának elősegítése érdekében fordított minősített többségi szavazást kell alkalmazni.

- (20) Az említett programra az (EU, Euratom) rendelet [az új költségvetési rendelet] (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) alkalmazandó. A költségvetési rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a közbeszerzésre, a közvetett végrehajtásra, a finanszírozási eszközökre és a költségvetési garanciákra – vonatkozó szabályokat.
- (21) Az e rendelet szerinti finanszírozási formákat és végrehajtási módokat annak alapján kell megválasztani, hogy mennyire alkalmasak a tevékenységek egyedi célkitűzéseinek megvalósítására és eredmények elérésére, figyelembe véve különösen az ellenőrzések költségeit, az adminisztratív terheket, **az érintett érdekelt felek és megcélzott kedvezményezettek kapacitását** és a szabályok be nem tartásának várható kockázatait. Ennek keretében mérlegelni kell az egyösszegű átalányok, a százalékos átalányok és az egységköltségek, valamint a költségekhez nem kapcsolódó finanszírozás alkalmazását a költségvetési rendelet 125. cikkének (1) bekezdésében említettek szerint.
- (22) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹, a 2988/95/Euratom, EK tanácsi rendelettel², a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel³ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel⁴ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve **a program finanszírozási és kiválasztási eljárásainak teljes átláthatóságát**, a szabálytalanságok és a csalás megelőzését, feltárását, korrekcióját és kivizsgálását, az eltűnt, jogalap nélkül kifizetett vagy

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

² A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

³ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁴ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete ((2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.)

szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését és adott esetben közigazgatási szankciók alkalmazását. Az Európai Csalás Elleni **Hivatalnak** (OLAF) a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel összhangban vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és szemléket – **kell végeznie** annak megállapítása céljából, hogy történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban az Európai **Ügyészségnek ki kell vizsgálnia** és büntetőeljárás alá **kell vonnia** az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ szerinti, az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalásokat és más bűncselekményeket. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, amely uniós finanszírozásban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, az Európai Ügyészség és az Európai Számvevőszék számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

- (23) EGT-tag harmadik országok részt vehetnek uniós programokban az EGT-megállapodásban meghatározott együttműködés keretében, amennyiben a megállapodás alapján hozott határozat rendelkezik a programok végrehajtásáról. Más jogi eszközök alapján harmadik országok is részt vehetnek ezekben. E rendeletnek konkrét rendelkezést kell tartalmaznia az engedélyezésre jogosult tisztviselő, **az emberi jogi szervek és hálózatok – beleértve az egyes tagállamokban az emberi jogok védelméért felelős nemzeti intézményeket, a megkülönböztetésmentességért és az egyenlőséggel kapcsolatos politikáért felelős szerveket és hálózatokat –, az ombudsmanok, az Európai Alapjogi Ügynökség (FRA), az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük hiánytalan gyakorlásához szükséges jogok és hozzáférés biztosításáról, valamint a szinergiájuk és együttműködésük fokozásáról. Lehetővé kell tenni harmadik országok részvételét is – különösen amennyiben bevonásuk elősegíti a program céljait – a szóban forgó országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló**

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel összhangban.

- (24) Az Európai Parlament és a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 322. cikke alapján elfogadott horizontális pénzügyi szabályok alkalmazandók erre a rendeletre. E szabályokat a költségvetési rendelet állapítja meg, amelyek meghatározzák különösen a költségvetés elkészítésére és a támogatás, közbeszerzés, pénzdíjak és közvetett úton történő végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá megállapítják a pénzügyi szereplők felelősségére vonatkozó szabályokat. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelmére is vonatkoznak, mivel a jogállamiság tiszteletben tartása a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és a hatékony uniós finanszírozás alapvető előfeltétele.
- (24 a) ***A tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat célja eszközt adni az Uniónak arra, hogy megfelelőbb módon tudja védelmezni költségvetését, amikor a jogállamiság terén mutatkozó hiányosságok hátrányosan befolyásolják vagy veszélyeztetik a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást vagy az Unió pénzügyi érdekeit. Ennek ki kell egészítenie a Jogérvényesülés programot, amelynek szerepe eltérő, nevezetesen a jogállamiság és a kölcsönös bizalom elvén alapuló európai igazságszolgáltatási térség fejlesztésének további támogatása, valamint az emberek jogainak biztosítása.***
- (25) [A hivatkozást adott esetben a TOT-okról szóló új határozatnak megfelelően naprakésszé kell tenni: A [2013/755/EU tanácsi határozat¹ 94. cikke] alapján a tengerentúli országokban és területeken letelepedett személyek és szervezetek jogosultak finanszírozásban részesülni, figyelemmel a program szabályaira és célkitűzéseire, valamint azon tagállam esetleges megállapodásaira is, amelyhez az érintett tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik. ***A programnak biztosítania kell, hogy az ilyen személyek és szervezetek megfelelő tájékoztatást kapjanak a finanszírozásra való jogosultságukról.***

¹ A Tanács 2013/755/EU határozata (2013. november 25.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 344., 2013.12.19., 1. o.).

- (25a) *A programnak hozzá kell járulnia a fenntartható fejlesztési célok teljesítésére irányuló uniós és tagállami kötelezettségvállalások eléréséhez, azok fontossága és relevanciája alapján.*
- (26) Szem előtt tartva az éghajlatváltozás kezelésének fontosságát, összhangban az Unió által a Párizsi Megállapodás végrehajtása és az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlesztési céljainak megvalósítása érdekében vállalt kötelezettségekkel, ez a program hozzá fog járulni az éghajlati cselekvés általános érvényesítéséhez az uniós szakpolitikákban és ahhoz, hogy összességében az uniós költségvetési kiadások 25 %-a támogassa az éghajlat-politikai célok elérését. A releváns tevékenységek meghatározására a program előkészítése és végrehajtása során, újbóli értékelésükre pedig a félidős értékelés keretében kerül sor.
- (27) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás (22) és (23) bekezdése alapján a programot sajátos ellenőrzési követelményeknek megfelelően gyűjtött információk alapján értékelni kell, ugyanakkor el kell kerülni a túlszabályozást és az adminisztratív terheket, főként a tagállamokra nehezedőeket. Adott esetben e követelmények mérhető mutatókat is magukban foglalhatnak, amelyek alapján értékelhetők a program tényleges hatásai.
- (28) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a 12 és 14. cikkben, valamint a II. mellékletben meghatározott mutatók tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

- (29) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően kell gyakorolni¹.
- (30) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. sz. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt e rendelet elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (31) [Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével és 4a. cikkének (1) bekezdésével összhangban Írország [...-án/-én kelt levelében] bejelentette, hogy részt kíván venni ennek a rendeletnek az elfogadásában és alkalmazásában. VAGY
- Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével valamint 4a. cikkének (1) bekezdésével összhangban, az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, Írország nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.]

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza a Jogérvényesülés programot (a továbbiakban: a program).

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

A rendelet megállapítja a program célkitűzéseit, a 2021–2027 közötti időszakra szóló költségvetést, az uniós finanszírozás formáit, valamint az e finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat.

2. cikk

Fogalom meghatározás

E rendelet alkalmazásában:

- (1) „bírák, ügyészek és igazságügyi alkalmazottak”: bírák, ügyészek és bírósági *és ügyészségi* tisztviselők, valamint *bármely* más, az igazságüggyel kapcsolatban tevékenykedő jogi szakemberek ■ .

3. cikk

A program célkitűzései

- (1) A program általános célkitűzése, hogy hozzájáruljon az európai igazságszolgáltatási térség továbbfejlesztéséhez, amely a jogállamiságra, *többek között az igazságszolgáltatás függetlenségére és pártatlanságára*, a kölcsönös elismerésre és bizalomra, *valamint az igazságügyi együttműködésre épül, ezáltal szintén erősítve a demokráciát, a jogállamiságot és az alapvető jogokat.*
- (2) A program ■ egyedi célkitűzései a következők:
- a) a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés megkönnyítése és támogatása, valamint a jogállamiság *és az igazságszolgáltatás függetlenségének és pártatlanságának* előmozdítása többek között a nemzeti igazságszolgáltatási rendszerek hatékonyságának és a határozatok tényleges végrehajtásának javítására irányuló erőfeszítések támogatásával;
 - b) az igazságügyi képzés támogatása és ösztönzése azzal a céllal, hogy közös jogi, bírósági és jogállamisági kultúrát mozdítson elő, *valamint hogy támogassa a program szempontjából releváns uniós jogi eszközök következetes és hatékony végrehajtását;*

- c) megkönnyítse mindenki számára az igazságszolgáltatáshoz való hatékony és **megkülönböztetésmentes** hozzáférést és a hatékony jogorvoslatokat, többek között ezek elektronikus úton történő elérésével (**e-igazságügy**), azáltal, hogy hatékony polgári és büntetőeljárásokat ösztönöz, tovább előmozdítja és támogatja a bűncselekmények **valamennyi áldozatának** jogait, valamint a büntetőeljárásban a gyanúsítottak és vádlottak eljárási jogait.

3a. cikk

A nemek közti egyenlőség és a gyermekek jogai szempontjának érvényesítése

A program valamennyi tevékenységének végrehajtása során törekszik arra, hogy előmozdítsa a nők és férfiak közötti egyenlőséget, a gyermekek jogait, többek között gyerekbarát igazságszolgáltatás révén, az áldozatok védelmét, továbbá a Charta 21. cikkében felsorolt indokokon alapuló egyenlő jogok és megkülönböztetésmentesség elvének tényleges végrehajtását a Charta 51. cikkében meghatározott korlátokon belül és azoknak megfelelően.

4. cikk

Költségvetés

- (1) **[A hivatkozás szükség szerint frissítendő az új intézményközi megállapodásnak megfelelően:] a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti 2013. december 2-i intézményközi megállapodás 17. pontja értelmében a programnak a 2021–2027 közötti időszakban történő végrehajtására szánt pénzügyi keretösszeg, amely a költségvetési hatóság számára az elsődleges referenciaösszeget jelenti az éves költségvetési eljárás során, 2018. évi áron 316 000 000 EUR (folyó áron 356 000 000 EUR).**
- (2) Az (1) bekezdésben említett összeg felhasználható a program végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtásra, így például előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési intézkedésekre, ideértve a vállalati információtechnológiai rendszereket.

(2a) *A nemek közötti egyenlőség előmozdításához kapcsolódó tevékenységekre elkülönített költségkeretet évente fel kell tüntetni.*

(3) A költségvetési rendelet sérelme nélkül az első munkaprogramban szereplő projektekből származó, intézkedési kiadások 2021. január 1-jétől számolhatók el.

(4) A tagállamok részére megosztott irányítás keretében allokált források a tagállamok **vagy a Bizottság** kérésére átcsoportosíthatók a programra. A Bizottság ezeket a forrásokat a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban közvetlenül hajtja végre. Ezeket a forrásokat lehetőség szerint az érintett tagállam javára kell felhasználni.

5. cikk

A programhoz társult harmadik országok

A program nyitva áll az alábbi harmadik országok számára:

- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) olyan tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagjai is, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban;
- b) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, a szóban forgó országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban meghatározott egyedi feltételekkel összhangban;
- c) az európai szomszédságpolitika hatálya alá tartozó országok, a szóban forgó országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban meghatározott egyedi feltételekkel összhangban;
- d) Más harmadik országok, a harmadik ország valamely uniós programban való részvételére vonatkozó egyedi megállapodásban meghatározott feltételekkel, feltéve, hogy a megállapodás:

- méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország hozzájárulásai és előnyei között;
- meghatározza a programokban való részvétel feltételeit, beleértve az egyes programokhoz és azok adminisztratív költségeihez való pénzügyi hozzájárulás kiszámítását. Ezek a hozzájárulások [az új költségvetési rendelet] [21. cikkének (5) bekezdésével] összhangban címzett bevételt képeznek;
- nem ruház a harmadik országra semmilyen, a programmal kapcsolatos döntéshozatali hatáskört;
- garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodáshoz, valamint pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogát.

6. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

- (1) A programot a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással kell végrehajtani vagy közvetett irányítással a költségvetési rendelet **62. cikke** (1) bekezdésének c) pontjában említett szervekkel.
- (2) A program a költségvetési rendeletben meghatározott bármely formában nyújthat finanszírozást.
- (3) [A kölcsönös biztosítási mechanizmushoz való hozzájárulások lefedhetik a címzettek által visszafizetendő pénzüsszegek behajtásával kapcsolatos kockázatot, és elegendő garanciát jelentenek a költségvetési rendelet értelmében. A(z) XXX rendelet [a garanciaalapról szóló rendelet helyébe lépő rendelet] [X. cikkében] megállapított rendelkezések alkalmazandók.

7. cikk

Intézkedéstípusok

A 3. cikkben meghatározott egyedi célkitűzés megvalósításához hozzájáruló intézkedések részesülhetnek támogatásban e rendelet keretében. Különösen az I. mellékletben felsorolt tevékenységek finanszírozhatók.

II. FEJEZET

VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁSOK

8. cikk

Vissza nem térítendő támogatások

A program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások odaítélésére és kezelésére a költségvetési rendelet VIII. címével összhangban kerül sor.

9. cikk

Kumulatív [, kiegészítő] és kombinált finanszírozás

- (1) A program keretében hozzájárulásban részesült intézkedés hozzájárulást kaphat bármilyen más uniós programból is, ideértve a közös irányítás alá eső programokat, feltéve, hogy a hozzájárulások nem ugyanazokat a költségeket fedezik. [A kumulatív finanszírozás összege nem haladhatja meg az intézkedés elszámolható költségeit, és a különböző uniós programokból nyújtott támogatások arányosan számíthatók ki.]
- (2) Amennyiben a [közös rendelkezésekről szóló] (EU)[XX] rendelet 1. cikkében említett program és a megosztott irányítás alatt álló alapok egyetlen intézkedés közös pénzügyi támogatásáról rendelkeznek, az érintett intézkedést az ebben a rendeletben meghatározott szabályokkal összhangban kell végrehajtani, ideértve a jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizettetésére vonatkozó szabályokat is.
- (3) A program keretében támogatásra jogosult azon intézkedések, amelyek megfelelnek a második albekezdésben említett feltételeknek, a megosztott irányítás alatt álló alapokból való támogatásra kijelölt intézkedésként határozhatók meg. Ebben az esetben az e rendeletben meghatározott társfinanszírozási arányok és támogathatósági szabályok alkalmazandók.

Az első albekezdésben említett intézkedéseknek a következő feltételek mindegyikének meg kell felelniük:

- a) a program keretében meghirdetett pályázati felhívás alapján értékelték őket;
- b) megfelelnek az adott pályázati felhívás minőségre vonatkozó minimumkövetelményeinek;
- c) a költségvetési korlátok miatt nem támogathatók az adott pályázati felhívás keretében.

Az intézkedéseket a [közös rendelkezésekről szóló] (EU)[XX] rendelet [65.] cikkében említett irányító hatóság hajtja végre az említett rendeletben, valamint az alapspecifikus rendeletekben meghatározott szabályokkal összhangban, beleértve a pénzügyi korrekcióra vonatkozó szabályokat is.”

10. cikk

Részvételre jogosult jogalanyok

- (1) A költségvetési rendelet [197. cikkében] említett feltételeken túl a (2)–(3) bekezdésben foglalt részvételi feltételek alkalmazandók.
- (2) Az alábbi jogalanyok jogosultak részvételre:
 - a) az alábbi országok bármelyikében letelepedett jogalanyok:
 - tagállam vagy hozzá kapcsolódó tengerentúli ország vagy terület;
 - a programhoz társult harmadik ország;
 - b) bármely nemzetközi szervezet vagy az uniós jog alapján létrehozott bármely jogalany;
- (3) ***A program támogatja az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat állandó munkaprogrammal kapcsolatos kiadásait és az ilyen célú működési támogatások pályázati felhívás nélkül ítéltetők oda a költségvetési rendeletnek megfelelően.***

III. FEJEZET

PROGRAMOZÁS, NYOMON KÖVETÉS, ÉRTÉKELÉS, KONTROLL

11. cikk

Munkaprogram

- (1) A programot a költségvetési rendelet 110. cikkében említett munkaprogramokon keresztül kell végrehajtani.
- (2) A munkaprogramot a Bizottság fogadja el *felhatalmazáson alapuló* jogi aktussal. Ezt a *felhatalmazáson alapuló* jogi aktust a **14. cikkben** említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

12. cikk

Nyomon követés és jelentéstétel

- (1) A 3. cikkben meghatározott egyedi programcélkitűzések megvalósítása terén tett előrelépésekről történő jelentéstételhez használandó mutatókat a II. melléklet tartalmazza.
- (2) A program céljai megvalósítása felé történő előrehaladása hatékony értékelésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 14. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a nyomonkövetési és értékelési keretre vonatkozó rendelkezések kidolgozására, többek között – szükség esetén – a II. mellékletnek a mutatók felülvizsgálatát vagy kiegészítését célzó módosítása révén.
- (3) A teljesítményjelentési rendszer biztosítja, hogy a program végrehajtásának nyomon követésére vonatkozó adatokat és az eredményeket hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék. Ennek érdekében az uniós pénzeszközök címzettjeire és a tagállamokra vonatkozóan arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

13. cikk

Értékelés

- (1) Az értékeléseket időben el kell végezni ahhoz, hogy azok eredményei a döntéshozatali folyamatban felhasználhatók legyenek.
- (2) A program időközi értékelését a program végrehajtásáról rendelkezésre álló elegendő információ birtokában, de legkésőbb négy évvel a program végrehajtásának kezdetét követően kell elvégezni.
- (3) A program végrehajtásának végén, de legkésőbb négy évvel az 1. cikkben meghatározott időszak végét követően a Bizottság elvégzi a program végső értékelését.
- (4) A Bizottság az értékelések megállapításait saját észrevételei kíséretében közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

14. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 12. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2027. december 31-ig terjedő időszakra szól.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 12. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 12. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

15. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás vagy bármely más jogi eszköz értelmében részt vesz a programban, az érintett harmadik országnak biztosítania kell az engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük hiánytalan gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében e jogok közé tartozik az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben előírt vizsgálatok – köztük például helyszíni ellenőrzések és szemlék – lefolytatásához való jog is.

IV. FEJEZET

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és közzététel

- (1) Az uniós finanszírozás címzettjei elismerik az uniós finanszírozás eredetét, és (különösen az intézkedések és azok eredményeinek népszerűsítésekor) gondoskodnak annak láthatóságáról azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos módon célzott információkat juttatnak el többféle közönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.
- (2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez a programhoz, valamint annak intézkedéseivel és eredményeivel kapcsolódóan. A programhoz allokált pénzügyi forrásokat ezenfelül az Unió azon politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikáció költségeinek fedezésére is kell fordítani, amelyek kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

17. cikk

A bizottság eljárása

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül, ***munkáját pedig a releváns civil társadalmi és emberi jogi szervezeteknek kell támogatniuk. A bizottságban biztosítani kell a nemek közötti egyensúlyt, valamint a kisebbségi és más kirekesztett csoportok megfelelő képviseletét.***
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

18. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 1382/2013/EU rendelet 2021. január 1-től kezdődően hatályát veszti.

19. cikk

Átmeneti rendelkezések

- (1) Ez a rendelet nem érinti az érintett intézkedések lezárásig történő folytatását vagy módosítását az 1382/2013/EU rendelet szerint, amely továbbra is alkalmazandó az érintett intézkedésekre azok lezárásáig.
- (2) A program pénzügyi keretösszegéből a program és annak elődje, az 1382/2013/EU rendelet alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadások is fedezhetők.
- (3) A 2027. december 31-ig be nem fejezett intézkedésekkel kapcsolatos igazgatási feladatok ellátása céljából szükség esetén előirányzatok állíthatók be a 2027 utáni költségvetésbe a 4. cikk (2) bekezdésében meghatározott kiadások fedezésére.

20. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt ...,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

I. MELLÉKLET

A program tevékenységei

A program 3. cikkben **■ meghatározott általános és** konkrét célkitűzései különösen a következő tevékenységek támogatásával kerülnek megvalósításra:

- (1) tudatosságnövelés, információterjesztés az uniós szakpolitikák és az uniós jog ismeretének javítása érdekében, beleértve az anyagi és eljárási jogot, az igazságügyi együttműködési eszközöket, az Európai Unió Bíróságának vonatkozó ítélkezési gyakorlatát, valamint az összehasonlító jogot és az európai és nemzetközi normákat, **beleértve a jog különböző területei közötti kölcsönhatások megértését;**
- (2) kölcsönös tanulás a bevált gyakorlatok cseréje révén az érdekelt felek között a tagállami polgári és büntetőjogi szabályozások, valamint a jog- és igazságszolgáltatási rendszerek ismeretének és kölcsönös megértésének javítása érdekében, beleértve a jogállamiságot, **az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést,** valamint a kölcsönös bizalom erősítését;
- (3) elemzési és monitoring tevékenységek¹ a jog érvényesülésén alapuló európai térség zavartalan működését akadályozó lehetséges akadályok megismerésének és megértésének, valamint az uniós jog és politikák tagállami végrehajtásának javítására;
- (4) az érdekelt felek képzése az uniós **jog** és az uniós szakpolitikák ismeretének javítása érdekében, beleértve többek között az anyagi és eljárási jogot, **az alapvető jogokat,** az uniós igazságügyi együttműködési eszközök használatát, az Európai Unió Bíróságának vonatkozó ítélkezési gyakorlatát, a jogi szaknyelvet, valamint az összehasonlító jogot.
- (5) az információs és kommunikációs technológia (IKT), **valamint az e-igazságszolgáltatás** eszközeinek fejlesztése és karbantartása **az személyes adatok és az adatvédelem figyelembevételével** az igazságszolgáltatási rendszerek, valamint ezek együttműködése hatékonyságának javítása érdekében, információs és kommunikációs technológia révén, beleértve a rendszerek és alkalmazások határon átnyúló interoperabilitását, a magánélet védelmét és az adatvédelmet is;
- (6) a kulcsfontosságú európai szintű hálózatok és az európai igazságügyi hálózatok – köztük az uniós jog által létrehozott hálózatok – kapacitásának fejlesztése az uniós jog hatékony

¹ E tevékenységek például a következőkre terjednek ki: adatok és statisztikák gyűjtése; közös módszerek és adott esetben mutatók vagy referenciaértékek kidolgozása; tanulmányok, kutatások, elemzések és felmérések; értékelések; hatásvizsgálatok; iránymutatások, jelentések és oktatási anyagok kidolgozása és közzététele.

alkalmazásának és érvényesítésének biztosítása, a program területén az uniós jog, a szakpolitikai célok és stratégiák előmozdítása és továbbfejlesztése ■ ;

- (6a) *Civil társadalmi szervezetek és a program hatálya alá tartozó területeken tevékenykedő nonprofit érdekelt felek támogatása reagálási és érdekképviseleti képességeik javítása, valamint annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi polgár hozzáférhessen az általuk nyújtott szolgáltatásokhoz, tanácsadáshoz és támogató tevékenységekhez, ezáltal hozzájárulva a demokráciához, a jogállamisághoz és az alapvető jogokhoz;***
- (7) a program ismertségének, eredményei terjesztésének, átültethetőségének és átláthatóságának, valamint a polgárok bevonásának elősegítése, többek között vitafórumok megszervezésével az érdekelt felek számára;**

II. MELLÉKLET

Mutatók

Az igazgatási terhek és költségek csökkentése céljából a program ellenőrzésére a program általános és konkrét célkitűzései megvalósítási szintjének mérésére irányuló mutatók alapján kerül sor. Ezért ***a magánélethez és az adatvédelemhez való jogok tiszteletben tartása mellett*** az alábbi kulcsfontosságú mutatók tekintetében adatokat kell gyűjteni:

A program által – az EJTN működési támogatása révén is –finanszírozott képzési tevékenységekben (beleértve a személyzeti csereprogramokat, tanulmányutakat, műhelytalálkozókat és szemináriumokat) részt vevő bírák, ügyészek és igazságügyi alkalmazottak száma
<i>A program által támogatott civil társadalmi szervezetek száma</i>
Az Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszerben (ECRIS) folytatott információcserék száma
Az e-igazságügyi portál /a határon átnyúló polgári <i>és büntetőügyekre</i> vonatkozó információk iránti igényt kielégítő oldalak látogatóinak száma
<i>A konkrét célkitűzések szerint a</i> következőkkel elért személyek száma, nemek szerinti bontásban: i. i. egymástól való tanulás és a bevált gyakorlatok cseréje; ii. tudatosságnövelés, tájékoztató és terjesztési tevékenységek.

Lehetőség szerint minden egyéni adatot nemek szerint le kell bontani; A program időközi és végleges értékelése az egyes konkrét célkitűzésekre összpontosul, figyelembe veszi a nemek közötti egyenlőség szempontját és értékeli a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatásokat.